«La meva militància socialista està lligada a l'assassinat de Joan Alsina»

La mort a Xile el 1973 del capellà de Castelló d'Empúries el va motivar a entrar en la política activa, primer en alguns moviments encara clandestins com Convergència Socialista, sense deixar de banda les seves inquietuds en el món del teatre amateur

NARCÍS GENÍS

● Després de dinar baixem al semisoterrani de casa seva i m'ensenya el seu nou univers. Un espai envoltat de llibres, papers fotografies, records. És l'arxiu personal que durant anys ha anat elaborant i on es poden trobar bocins de la història recent de Castelló d'Empúries, de l'Empordà, de Catalunya, però també moltes altres coses. Esteve Ripoll m'ensenya un retall de la revista *Actual*, que es publicava durant l'etapa de la transició espanyola, i que està datat el 20 d'agost del 1982. Hi llegeixo el seu nom en una llista en què figuren també Carles Causa, Francesc Ferrer i Gironès, Rosa Alajo, Joan Comas, Lluís Maria de Puig, Francesc Tubau, Teresa Jove, Lluís Secrest, Francesc Parerols, Salvador Suñer, Jaume Sobrequés, Montserrat Minobis i Manel Nadal, entre molts altres. M'explica que és la llista de la gent que haurien estat detinguts i suposadament afusellats en cas de triomfar el cop d'estat del 23-F de 1981.

– Què se sent quan un veu el seu nom en una llista de gent que haurien estat detinguts i represaliats si hagués triomfat el cop d'Estat del 23-F?

– «Una sorpresa molt desagradable. L'avantatge fou que la revista publica el reportatge *Els que havien de morir el 23-F, província per província*, amb un any i mig de retard.»

–No van corroborar mai si era cert?

–«Déu me'n guard!»

–Com va viure aquell dia?

–«L'últim alcalde franquista, Joan Casadevall, amb qui vaig conviure set anys de regidor a l'Ajuntament (1966-1973), la nit del 23-F em va trucar a casa i em va convidar a anar a dormir a casa seva, per la tranquil·litat de tots.»

– Regidor franquista i del Terci Familiar?

– «És cert, va ser la meva primera tongada com a regidor, vaig estar set anys amb en Joan Casadevall, fins al 1973. Però vam ser un dels primers ajuntaments que vam catalanitzar el nom del nostre municipi.»

– Quan torna a l'Ajuntament?

–«Jo després torno a l'Ajuntament el 1979 amb les eleccions democràtiques, amb Francesc Brossa com a cap de llista i alcalde.»

–I com a candidat socialista de la nova fornada?

–«Abans ja militava a Convergència Socialista, hi entro el 1973 com a conseqüència o reacció a l'assassinat d'un capellà del meu poble mort durant el cop militar a Xile. Aquest fet em va motivar molt, per això sempre dic que la meva militància socialista està lligada a l'assassinat de Joan Alsina.»

–Convergència Socialista?

– «Que jo ara recordi hi havia en Quim Español, Lluís Secrest, Manel Nadal, Lluís Maria de Puig, Ernest Lluch i Rosina Alajo, entre d'altres.»

–Amb alguns d'ells va compartir candidatura?

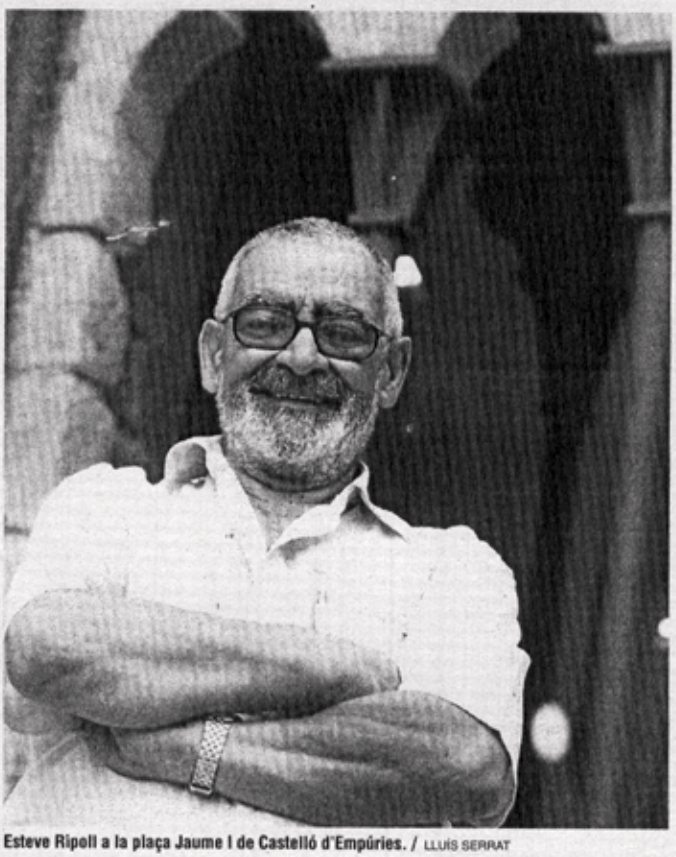
–«Vaig anar a la llista dels socialistes catalans en les primeres eleccions legislatives de 1977, en la candidatura que encapçalava l'Ernest Lluch.»

–Quins moments recorda més de la darrera etapa del franquisme?

– «Estàvem a Banyoles en unes xerrades del Moviment Rural de l'Església. Unes jornades que compartíem amb gent de la zona nord-atlàntica i els gironins. Cada dia anàvem a Castelló i l'endemà tornàvem una altra vegada a Banyoles. El Congrés el fèiem a la casa missió de Banyoles, la mort del dictador ens va atrapar en ple debat, i de passada també vam aprofitar per fer un brindis amb xampany.»

– Després se la va jugar amb la Marxa de la Llibertat? Va tenir problemes amb la Guàrdia Civil?

–«De fet, no; vam acollir una parella que dormien a casa, i vam estudiar el que havia de ser l'acció i l'objectiu per l'endemà. Repartir a la plaça tots els fulls de propaganda de la Marxa i a la sortida del poble per anar cap a Figueres. A la sortida, van ser interceptats per la Guàrdia Civil i recollits a la caserna de Castelló. La citació que em van fer fou per identificar la parella i signar una denúncia per la meva col·laboració.»

Esteve Ripoll a la plaça Jaume I de Castelló d'Empúries. / LLUÍS SERRAT

És cert que des de l'Ajuntament de Castelló d'Empúries van evitar que s'urbanitzessin els aiguamolls de l'Empordà?

– «Sí. Primer utilitzant la figura del 'paisatge pintoresc', que estaven en perill d'extinció, l'amenaça de les platges, de les dunes, en fi... dels aiguamolls. Nosaltres des de l'Ajuntament ho vam denunciar al Ministeri de Cultura, que no va dubtar ni un dia a aturar les obres de la carretera i les excavadores. També amb els debats *Volem un Empordà apte per a tothom*, en què es presentava el Grup de Defensa dels Aiguamolls de l'Empordà, i una alternativa que l'Ernest Lluch i en Quim Español van presentar en nom de Narcís Serra i amb l'aval del PSC.»

–Van pensar mai que tot allò acabaria amb la constitució del Parc Natural dels Aiguamolls?

–«I tant! Va costar, però la Generalitat havia de fer el cop. L'acte de comunicació als titulars de les propietats dels aiguamolls va ser el primer document que vaig signar com a alcalde (1984), delegat expressament per la Generalitat.»

> **AIGUAMOLLS**
> *Va costar molt però des d'un primer moment ens vam creure que els aiguamolls de l'Empordà algun dia es convertirien en parc natural*
>
> **EMPURIABRAVA**
> *No crec que la marina residencial es pugui segregar mai de Castelló d'Empúries per ser independent*

– Creu que Empuriabrava s'arribarà a menjar algun dia Castelló i que aconseguirà ser un municipi independent?

– «No. No, perquè el que manca és tenir un delegat que restés cada dia al centre cívic que ja tenim a la mateixa urbanització, i que d'aquesta manera hi hagi una dedicació municipal diària a la marina.»

–Tot aquest creixement urbanístic va acabar amb una autèntica guerra de l'aigua a la badia de Roses, que van resoldre temporalment. Hi ha alguna solució definitiva?

–«La solució definitiva era fer una planta potabilitzadora per subministrar aigua a Roses, Cadaqués i Empuriabrava. Jo no he sentit dir a ningú que la planta hagi entrat en crisi, ni que es plantegi en aquest moment resoldre-